

แนวทางการพัฒนาระบบอนุญาโตตุลาการในสัญญาทางปกครองของ ไทย¹

(Conceptual Guidance on the Use of Arbitration in Administrative
Contracts in Thailand: In Search for Solutions)

ปวีตร เลิศธรรมเทวี*

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

p.lertdhamtewe@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้กล่าวถึงการนำอนุญาโตตุลาการมาใช้ในเรื่องของสัญญาทางปกครองและการบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการซึ่งอาศัยกระบวนการทางศาล ปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นสำหรับประเทศไทย คือ การเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง โดยศาลใช้ทฤษฎีกฎหมายมาทำลาย หรือหักล้างข้อตกลงที่คู่สัญญาได้ทำไว้ หรือเพิกถอนคำตัดสินที่อนุญาโตตุลาการได้ชี้ขาดไว้ เช่น การอ้างหลักความสงบเรียบร้อย トラบไต่ที่รัฐยังต้องการภาคเอกชนเข้าร่วมทำโครงการกับรัฐ กฎหมาย และกระบวนการวินิจฉัยข้อพิพาทต้องให้ความคุ้มครองคู่สัญญาฝ่ายรัฐและเอกชนอย่างเท่าเทียมกัน เอกชนย่อมต้องการความแน่นอนในการลงทุนและความศักดิ์สิทธิ์ในหลักกฎหมายและหลักความเป็น “สัญญาต้องเป็นสัญญา” บทความนี้ศึกษาวิเคราะห์ประเด็นปัญหาของการนำระบบอนุญาโตตุลาการมาใช้ในเรื่องของสัญญาทางปกครอง รวมทั้งนำเสนอแนวทางในการพัฒนาระบบอนุญาโตตุลาการของไทย

คำสำคัญ: อนุญาโตตุลาการ, สัญญาทางปกครอง, สัญญาสัมปทาน,
การระงับข้อพิพาทในคดีลงทุน

¹ บทความนี้สรุปจากโครงการแยกระบบอนุญาโตตุลาการในสัญญาทางปกครองออกจากอนุญาโตตุลาการในสัญญาเชิงพาณิชย์” สนับสนุนทุนวิจัยโดยสถาบันอนุญาโตตุลาการ.

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ 119 ถนนพระราม 4 แขวงพระโขนง เขตคลองเตย กรุงเทพฯ

Abstract

This paper considers the use of arbitration in administrative contracts and its enforcements by Thai local courts. Though arbitral award is definite and final, it may be cancelled or is required to be enforced by the courts of law. Major problems concerning the use of arbitration in administrative contracts in Thailand is the fact that Thai courts often overruled the judgements of arbitral tribunal, claiming that such an arbitral award violating *ordre public*. To promote investment, this paper argues that Thailand should adopt new arbitration rules and procedures, especially with regards to the use of arbitration in public contracts, while educating Thai local judges on supporting arbitration and enforcing the awards. The paper is then concluded with some recommendations for further developments of the new arbitration rules and practices in Thailand.

Keywords: Arbitration, Administrative Contracts, Concession Agreements, Investment Dispute Settlement